

УДК 657.422:69.05

Гуменна-Дерій М.В.
кандидат економічних наук,
старший викладач кафедри обліку у виробничій сфері, ФОА
Тернопільського національного економічного університету

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОБЛІКУ ГРОШОВО-РОЗРАХУНКОВИХ ОПЕРАЦІЙ В БУДІВНИЦТВІ

FACTORS OF INFLUENCE ON THE FORMATION OF THE CASH FLOW ACCOUNTING AND SETTLEMENT OPERATIONS IN CONSTRUCTION INDUSTRY

АНОТАЦІЯ

У статті досліджено фактори впливу на формування системи обліку грошово-розрахункових операцій в житловому будівництві. Виокремлено особливості грошових коштів та розрахунків у будівництві, зокрема, тривалий період спорудження об'єктів будівництва, появу фінансового посередника, наявність декількох джерел надходження грошових коштів. Проаналізовано політичні, економічні, соціальні та технологічні фактори впливу відповідно до кожної особливості будівництва. Виявлено проблеми обліку грошових коштів та розрахунків у будівництві на всіх рівнях, а особливо щодо соціальної сфери та технології будівництва. Надано пропозиції щодо поліпшення системи обліку грошово-розрахункових операцій у будівництві на основі проведеного PEST-аналізу.

Ключові слова: облік, грошово-розрахункові операції, політичні, економічні, соціальні, технологічні фактори.

АННОТАЦИЯ

В статье исследованы факторы влияния на формирование системы учета денежно-расчетных операций в жилищном строительстве. Выделены особенности денежных средств и расчетов в строительстве, в частности, длительный период сооружения объектов строительства, появление финансового посредника, наличие нескольких источников поступления денежных средств. Проанализированы политические, экономические, социальные и технологические факторы влияния в соответствии с каждой особенностью строительства. Выявлены проблемы учета денежных средств и расчетов в строительстве на всех уровнях, особенно по социальной сфере и технологии строительства. Даны предложения по улучшению системы учета денежно-расчетных операций в строительстве на основе проведенного PEST-анализа.

Ключевые слова: учет, денежно-расчетные операции, политические, экономические, социальные, технологические факторы.

ANNOTATION

In the article we had been discovered the factors that have an impact on the formation of cash flow accounting and settlement operations in the construction industry. The features of cash flows and settlements in the construction industry, in particular: the long period of construction, the existence of a financial intermediary, several sources of cash inflows had been singled out. The political, economic, social and technological factors in accordance with features of construction had been analyzed. The problems of cash flow accounting and settlement operations in construction at all levels, especially in relation to social sphere and construction technology, had been revealed. The proposals on improving the cash flow accounting and settlement operations in construction on the basis of the conducted PEST-analysis had been given.

Keywords: accounting, cash flows and settlement operations, political, economic, social, technological factors.

Постановка проблеми. На систему обліку грошово-розрахункових операцій суттєвий вплив мають політичні, економічні, соціальні

й технологічні фактори. Через це і виокремлюються нові види обліку, наприклад, екологічний чи соціальний, адже в нинішніх умовах економічної діяльності система обліку залежить від рівня розвитку законодавчої бази, динаміки соціальних процесів, нових технологічних досягнень тощо.

Ухвалення Закону України «Про інвестиційну діяльність» сприяло визначенню нових завдань перед обліком грошово-розрахункових операцій у будівництві, адже, згідно з цим Законом, визначено способи здійснення розрахунків. Як наслідок, маємо справу з політичним фактором, що вплинув і на ведення обліку та здійснення контролю за ним. Таким чином, здавалось би, незначний, на перший погляд, зовнішній фактор має суттєвий вплив на ведення обліку грошово-розрахункових операцій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемні питання особливостей розвитку обліку та будівельної галузі розглядали такі вчені-економісти, як О.М. Бабяк, М.І. Бондар, П.А. Гориславець, З.-М.В. Задорожний, Я.Д. Крупка, С.Ф. Легенчук, Б.М. Литвин, І.Я. Омецінська, О.В. Павелко, М.В. Патарідзе-Вишинська. Питання обліку грошових коштів та розрахунків досліджували вітчизняні вчені-економісти, такі як В.В. Варавка, О.С. Височан, А.В. Гриліцька, Н.В. Дубенко, О.М. Івашевська, О.І. Кащенко, І.С. Несходовський, Л.В. Чижевська, О.А. Шевчук, В.В. Ясишена.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Зазначені науковці зробили великий внесок у розвиток системи обліку в будівництві, грошових коштів та розрахунків. Проте питання обліку і контролю грошово-розрахункових операцій в житловому будівництві з точки зору впливу на нього різних факторів досліджені неповною мірою, тому тема нашого дослідження є актуальною.

Мета статті полягає в детальному дослідженні факторів впливу на систему обліку грошово-розрахункових операцій в житловому будівництві.

Для цього виокремимо основні завдання обліку грошово-розрахункових операцій у житловому будівництві:

– дослідити особливості формування політичних факторів на систему обліку і контролю грошових коштів та розрахунків в будівництві;

– проаналізувати економічні фактори впливу на систему обліку грошово-розрахункових операцій у будівництві;

– виявити позитиви і недоліки соціальних факторів впливу на систему обліку грошових коштів і розрахунків у будівництві;

– визначити технологічні фактори впливу на систему обліку грошово-розрахункових операцій в будівельній галузі;

– висловити пропозиції щодо вдосконалення системи обліку за умови детального вивчення впливу на нього основних факторів, наведених вище.

Виклад основного матеріалу дослідження. Особливості функціонування обліку у ХХІ столітті полягають не тільки в тому, що облік є самостійною дисципліною, але й в тому, що він формується під впливом низки факторів. Крім цього, облік вступає в тісну взаємодію з іншими галузями та напрямками, через що вчені-економісти виокремлюють нові напрями ведення обліку.

М.І. Бондар вважає, що у визначенні сучасної парадигми необхідно змінювати підхід до системи бухгалтерського обліку. На думку вченого, потрібно розвивати нові напрями бухгалтерського обліку: стратегічний управлінський облік (який пов'язує облікову систему з системою управління), креативний облік (формує обліково-аналітичну інформацію, яка не визначена фінансовою звітністю), соціальний, екологічний [1, с. 19].

Створення нових напрямів обліку перш за все свідчить про появу нових факторів впливу на бухгалтерський облік. Виявлення таких факторів є одним з найкращих способів побудови майбутньої ефективної системи обліку грошово-розрахункових операцій в житловому будівництві. Тому варто визначити основні завдання обліку грошово-розрахункових операцій.

М.В. Патарідзе-Вишинська зауважує, що найважливішими завданнями бухгалтерського обліку є побудова обліку в підприємстві відповідно до специфіки його роботи й організаційної форми господарювання; дотримання Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку; облік, аналіз і контроль на усіх ланках виробничо-збутової діяльності; правдиве й своєчасне відображення даних у звітності; облік та контроль раціональності використання майна, виробничих ресурсів; облік формування прибутку; спостереження за відповідністю витрат прибуткам, взаємовідносинами з бюджетом і повсякденне зіставлення прибутків та витрат [2].

Як бачимо із зазначеного, названі завдання обліку формуються під впливом політичних і економічних факторів. Проте нині мають місце й інші фактори. Погоджуємось із цією

вченою-економістом, але вважаємо за необхідне виокремити соціальні та технологічні фактори формування системи обліку грошово-розрахункових операцій.

Для цього виокремимо основні завдання обліку грошово-розрахункових операцій у житловому будівництві, зокрема:

1) створення умов на законодавчому рівні для раціональної організації ведення грошово-розрахункових операцій між контрагентами та посередниками щодо достовірного заповнення первинної і зведеної документації, формування Звіту про рух грошових коштів;

2) удосконалення механізмів зворотного зв'язку між підприємствами і законодавчою й виконавчою владою для реалізації ініціатив головних бухгалтерів і працівників бухгалтерських служб до Міністерства фінансів з метою внесення змін та доповнень до системи ведення обліку грошових коштів і розрахунків;

3) здійснення прогнозування на наступний період на основі даних за попередній період з метою ведення постійного грошового обігу та збільшення прибутку; крім цього, під час прогнозування варто використовувати і зовнішні чинники: фінансовий стан країни, МВФ для визначення можливого рівня інфляції;

4) зменшення ризику щодо повного розрахунку грошових операцій за умов надання достовірної інформації за минулі періоди, а також розробка відповідних стратегій розвитку шляхом економічного аналізу і фінансового менеджменту;

5) спрямованість на отримання прибутку, а не на формування збитку за умов альтернативного й ефективного ведення обліку грошових коштів та розрахунків шляхом своєчасного погашення зобов'язань;

6) виділення коштів на забезпечення соціальної сфери та на формування соціальної звітності з метою залучення потенційних інвесторів;

7) поліпшення технології будівництва через застосування сучасної техніки і залучення провідних спеціалістів, архітекторів та дизайнерів, а також своєчасного здійснення розрахунків за умов залучення таких додаткових ресурсів.

Таким чином, для удосконалення обліку грошово-розрахункових операцій у житловому будівництві необхідно розпочати із вивчення першоджерел, а саме факторів впливу на формування системи обліку грошово-розрахункових операцій. Політичні, економічні, соціальні та технологічні фактори тісно взаємопов'язані із особливостями будівництва, а також мають як позитивний, так і негативний вплив на процес спорудження об'єктів будівництва. У зв'язку з цим вважаємо за необхідне провести PEST-аналіз особливостей житлового будівництва, виокремивши політичні (P – political), економічні (E – economic), соціальні (S – social), технологічні (T – technological) фактори впливу на нього (табл. 1).

Як видно із табл. 1, усі зазначені вище фактори прямо чи опосередковано пов'язані із осо-

бливостями ведення обліку грошово-розрахункових операцій. Розглянемо їх детальніше.

Політичні фактори формуються здебільшого під впливом законодавчої бази.

Як зазначає З.-М.В. Задорожний, реформація вітчизняної економіки, її трансформація у світову глобалізаційну супроводжується досить частою зміною законодавчих, нормативних та інструктивних документів. Особливо це питання є актуальним для будівельної галузі [3, с. 43]. Погоджуємось із професором З.-М.В. Задорожним і вважаємо, що часта зміна законодавчої бази швидше шкодить бухгалтерам будівельних підприємств, адже повинна мати більш стратегічний характер. Під час ведення обліку грошово-розрахункових операцій у житловому будівництві на вітчизняному законодавчому рівні використовують такі основні закони та положення: Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», П(С)БО 18 «Будівельні контракти», Закон України «Про інвестиційну діяльність», Закон України «Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю», Закон України «Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)» тощо.

При цьому більшість бланків форм первинної та зведеної документації затверджена на державному рівні, наприклад, прибуткові і видаткові касові ордери, Касові книги, Звіти

касира, платіжні доручення, товарно-транспортні та податкові накладні, виписки банку, Акти приймання виконаних будівельних робіт (КБ-2в); Довідка про вартість виконаних будівельних робіт та витрати (КБ-3); Журнал обліку виконаних робіт, Журнали 1-3 за відповідними Відомостями або найчастіше машинограми, відеограми, які їх замінюють.

Ці бланки є уже закладеними в програмних забезпеченнях, які використовують будівельні підприємства. Щодо самих програмних забезпечень, то на законодавчому рівні немає встановленого програмного продукту, який підприємство має використовувати під час ведення первинної і зведеної документації, проте більшість підприємств використовує програмне забезпечення «1С: Бухгалтерія», стосовно якого сформулась навіть певна монополія через низьку вартість та рекламу цього продукту щодо інших програм. Нині програмне забезпечення «1С: Бухгалтерія» частково обмежили для використання в Україні у зв'язку з агресією РФ проти України. Водночас для розроблення та впровадження підприємствами альтернативних вітчизняних програмних продуктів, призначених спеціально для будівельних підприємств, із Державного бюджету мають бути виділені відповідні кошти.

Економічні фактори є найбільш масштабними, оскільки сам бухгалтерський облік і звітність є частиною чинної економіки. Через це вважаємо за необхідне виокремити зовнішні та внутрішні фактори впливу на систему обліку грошово-розрахункових операцій в житловому

Таблиця 1

PEST-аналіз особливостей житлового будівництва

Політичні фактори	Економічні фактори	Соціальні фактори	Технологічні фактори
1. Довготривалий період спорудження об'єктів будівництва			
Законодавча база зобов'язує будівельні підприємства будувати житло згідно зі встановленими графіками, індивідуальних замовників та посередників своєчасно сплачувати відповідні суми грошових коштів.	Інфляційні процеси можуть негативно вплинути на ведення розрахунків між контрагентами, оскільки первинний кошторис може суттєво відрізнятись від суми, яка формується в результаті фактично проведених робіт.	Купівельна спроможність соціальних верств населення на придбання житла є низькою, тому не надає будівельним компаніям гарантій на повну виплату сум покупцями після спорудження об'єктів будівництва.	За період спорудження об'єктів будівництва, тобто 2-3 роки, можуть виникнути нові технології, які досить складно буде застосувати в конкретному об'єкті будівництва, котрий уже споруджується.
2. Поява фінансового посередника			
Ухвалення Закону України «Про інвестиційну діяльність» та контроль за його виконанням з боку державних виконавчих органів влади.	Зниження масштабів економічних ігор та спекуляцій завдяки посиленому контролю з боку фінансового посередника.	Підвищення соціальної довіри індивідуальних замовників до будівельних підприємств.	Фінансовий посередник має стежити не лише за систематичністю здійснення розрахунків, але й за технологією та своєчасністю спорудження об'єктів будівництва.
3. Наявність декількох джерел надходження грошових коштів			
Залучення інвесторів, особливо іноземних, потребує вдосконалення Закону України «Про інвестиційну діяльність» щодо зазначення зобов'язань та обов'язків іноземних інвесторів за різних способів ведення розрахунків.	Здійснюється формування складної структури ведення розрахунків із великою кількістю контрагентів.	Відображення у соціальній звітності відсоткового співвідношення джерел надходження грошових коштів.	Виникає необхідність у пошуку інвесторів для застосування та поліпшення нових методик технологічного процесу.

будівництві. До зовнішніх факторів належать фінансовий стан та взаємовідносини України з Міжнародним валютним фондом (МВФ), банківські реформи на вітчизняному рівні, попит і пропозиція на житло, цінова політика держави, позиції конкурентів на ринку.

До внутрішніх факторів варто віднести економічну циклічність в самому підприємстві, вплив на нього з боку партнерів та інвесторів, вміння здійснювати аналіз та прогнозування діяльності підприємства, оптимальний вибір партнерів, використання новітніх технологій, добре продумана стратегія економічного розвитку підприємства.

Кожен із таких факторів має різну питому вагу у різних будівельних підприємствах. Підтримуємо думку С.Ф. Легенчука щодо того, що, як підприємства відрізняються між собою, так вони мають й відмінні зовнішні середовища. Це пояснюється впливом на їх функціонування різних економічних реалій. Існування таких відмінностей зумовлює використання суб'єктами ведення бухгалтерського обліку підприємства для одних і тих же об'єктів різних методів бухгалтерського відображення [4, с. 101].

Одним із основних економічних факторів, на нашу думку, нині є вибір способу здійснення розрахунку, який займає значну питому вагу у всіх без винятку будівельних підприємствах. Цей фактор має значний вплив на формування системи обліку грошово-розрахункових операцій у житловому будівництві.

Оскільки тут є велика кількість грошово-розрахункових операцій, то облік окремо ведеться як на рівні фінансових посередників, так і на рівні генпідрядників та субпідрядників. Перш за все необхідно вибрати способи здійснення розрахунків між забудовником та індивідуальними замовниками, які регулюються Законом України «Про інвестиційну діяльність». Відповідно до статті 4 цього Закону «інвестування та фінансування будівництва об'єктів житлового будівництва з використанням недержавних коштів, залучених від фізичних та юридичних осіб, у тому числі в управління, може здійснюватися виключно через фонди фінансування будівництва, фонди операцій з нерухомістю, інститути спільного інвестування, а також шляхом емісії цільових облігацій підприємств, виконання зобов'язань за якими здійснюється шляхом передачі об'єкта (частини об'єкта) житлового будівництва» [5]. Така законодавча база дає змогу будівельним підприємствам та індивідуальним замовникам вибирати власну форму здійснення розрахунків безпосередньо чи через фінансового посередника, котрим може виступати комерційний банк чи інвестиційний фонд.

Якщо фінансовим посередником, наприклад, виступає банк, облік ведеться за Планом рахунків бухгалтерського обліку банків України. Тому в процесі здійснення розрахунків через фінансового посередника виокремлюються два різновиди обліку: облік у банках (чи

іншій фінансовій установі) на рівні фінансового посередника; облік у будівельному підприємстві на рівні забудовника, котрий отримує на свій поточний рахунок загальний обсяг коштів, перерахованих на будівництво з боку фінансового посередника.

Нині в Україні найпоширенішими способами ведення розрахунків є розрахунки через фонд фінансування будівництва (ФФБ) та інститути спільного інвестування.

Вчені-економісти П.А. Гориславець, О.М. Бабяк стверджують, що «фінансово-економічна криза, що розгорнулася у 2008 р., безумовно, істотно вплинула на діяльність відкритих інститутів спільного інвестування в Україні. Основною ознакою кризи стало перетворення грошей у боргові розписки, за якими наступає неплатоспроможність, а основним наслідком кризи – макроекономічний дисбаланс – зменшення обсягу світового ВВП» [6, с. 116]. Фінансова криза вплинула на усі галузі економіки, зокрема на будівництво, а отже, і на способи ведення розрахунків у ньому. Проте саме інститути спільного інвестування залишаються одними з найпоширеніших способів ведення розрахунків за кордоном.

Соціальні фактори на практиці застосовуються мало. Вважаємо, що цим факторам більше уваги надають в наукових статтях, ніж в практичній діяльності будівельних підприємств. У наукових джерелах виділяють навіть декілька понять, а саме «соціальний облік», «соціально-відповідальний облік», «соціально-орієнтований облік» [7, с. 45]. Проте, у нашій статті ми більшу увагу хотіли б звернути на практичність застосування соціальних факторів в обліку, адже застосування соціальної звітності в практичній діяльності будівельних підприємств надасть їм низку переваг. До них можемо віднести довіру іноземного інвестора до таких підприємств, правдивість відображення даних в бухгалтерському обліку, збільшення аудиторії покупців, поліпшення соціального клімату в самому підприємстві (а отже, підвищення продуктивності працівників). Іноземні підприємства вже відчули переваги впровадження такої звітності на власних підприємствах, в Україні над цим ще потрібно працювати.

Соціальну звітність, на наш погляд, варто популяризувати серед будівельних підприємств на законодавчому рівні, а надавати певні пільги таким підприємствам варто з боку держави. Крім цього, можна формувати окремі показники соціальної звітності за даними фінансової звітності у відсотковому співвідношенні до суми балансу підприємства, зокрема такі.

– Форма 1 Баланс: «Дебіторська заборгованість за розрахунками: з бюджетом» (рядок 1135), «Поточна кредиторська заборгованість за: «розрахунками з бюджетом» (рядок 1620), «розрахунками зі страхування» (рядок 1625), «розрахунками з оплати праці» (рядок 1625)».

– Форма 2. Звіт про фінансові результати: «Відрахування на соціальні заходи» (рядок 2510).

– Форма 3. Звіт про рух грошових коштів: 1) за прямим методом: «Повернення податків і зборів» (рядок 3005), «Відрахувань на соціальні заходи» (рядок 3110), «Зобов'язань з податків і зборів» (рядок 3115); 2) за непрямим методом: «Діяльність до оподаткування» (рядок 3500); «Сплачений податок на прибуток» (рядок 3580).

– Форма 5. Примітки до річної фінансової звітності містить значну кількість статей, що не опосередковано стосуються соціальної та екологічної сфер [8, с. 98].

Технологічні фактори також мають суттєвий вплив на систему обліку грошово-розрахункових операцій, адже технологія спорудження об'єктів будівництва впливає на їхню справедливу вартість, а отже, в кінцевому результаті і на систему обліку. Якщо порівняти технологію будівництва житла за останні сто років, то можна побачити значні зміни.

Нині будівельна галузь у сфері житлового будівництва набирає нових темпів розвитку. В Україні споруджують переважно цегляні житлові будинки покращеного планування з більшою площею квадратних метрів квартир та використовують якісні будівельні матеріали. Нині й надалі відбувається поліпшення технологій будівельного процесу. Наприклад, спорудження біншел – стійких будівель з вологого бетону і сталевий арматури – дає змогу знизити витрати на матеріали до 80% [9]. Великої популярності також набувають канадські дерев'яні будиночки, спорудження яких сприяє економії витрат робочої сили, а спеціальна технологія дає змогу робити їх міцними у використанні та відносно недорогими. Особливої уваги у розвинених країнах надають архітектурному будівництву житлових будівель та їх технічному оснащенню. Водночас такі житлові будинки потребують значних коштів, а тому і посиленого обліку та контролю за їх цільовим використанням.

На вітчизняному рівні витрати на технологію будівництва є досить низькими. Вчені-економісти В.А. Дерій та Т.Г. Камінська зазначають, що зношеність основних засобів нині складає 60-80%. А це свідчить про їхню застарілість та об'єктивну необхідність заміни більшості з них на нові. Для такої заміни потрібні величезні фінансові ресурси, які вимірюються сотнями мільярдів гривень і які Україна може отримати переважно за рахунок іноземних інвестицій, орієнтуючись у такому процесі на новітні іноземні технології, машини й обладнання, виробничі запаси [10, с. 256-260]. Проте для збільшення рівня іноземних інвестицій необхідно посилити довіру іноземних інвесторів, а це можна зробити за рахунок правдивого відображення даних про фінансово-економічну діяльність підприємства у фінансовій та нефінансовій (соціальній) звітності.

Виходячи із зазначеного вище, вважаємо, що доцільно було б запровадити спеціальний субрахунок «Грошові кошти на вдосконалення технологій» до рахунку 33 «Інші кошти» та відповідні аналітичні рахунки до нього. Сума, що нагромаджувалась би на цьому субрахунку, відображала б готовність підприємства до запровадження нових технологій. Таку суму також можна відображати у відсотковому співвідношенні в соціальній звітності, отже, до певної міри залучати нових покупців та інвесторів до участі в проведенні у нашій державі економічних реформ, зокрема в оновленні і модернізації засобів виробництва.

Висновки. Система обліку грошово-розрахункових операцій формується під впливом політичних, економічних, соціальних та технологічних факторів. Їхнє врахування за допомогою PEST-аналізу дає змогу будівельним підприємствам правильно спрогнозувати усі позитивні і негативні моменти, щоб побудувати успішну стратегію розвитку будівельних підприємств. Такі фактори прямо та опосередковано впливають на ведення обліку грошово-розрахункових операцій. Виходячи з цього, вважаємо за необхідне дати такі пропозиції.

1) В Законі України «Про інвестиційну діяльність» варто прописати особливості залучення іноземних інвестицій за різних способів ведення розрахунків. Звідси випливає, що обов'язково треба вказати, яким чином іноземні інвестори можуть здійснювати інвестиції в житлове будівництво, якщо в Законі України «Про інвестиційну діяльність» не зазначено їх роль та участь під час використання різних способів здійснення розрахунків у житловому будівництві.

2) Надати свободу будівельним підприємствам під час формування шифрів синтетичних рахунків бухгалтерського обліку. При цьому пропонуємо усім будівельним підприємствам запровадити окремий субрахунок «Гарантійні грошові кошти», на якому акумулюватимуться гарантійні грошові кошти на заповнення того, що комплекс будівельних робіт буде завершеним за умови виникнення суттєвих інфляційних процесів.

3) Нашим програмістам варто було б попрацювати над створенням спеціального програмного забезпечення, яке б формувало соціальну звітність в автоматичному режимі шляхом вибірки окремих даних із фінансової звітності, їх переробки та подачі у відсотковому співвідношенні. Нині, на нашу думку, такий звіт можна формувати в Excel частково за вибірковими даними фінансової звітності.

4) В будівельних підприємствах більшої уваги варто було б надавати технологіям будівництва. Вироблення нових технологій процесу будівництва дасть змогу зменшити собівартість такого процесу, а отже, знизить ціну на житло. Через це вважаємо, що варто набирати спеціальний персонал, який буде займатись розробками нових технологій.

Дані пропозиції, на нашу думку, не лише дадуть змогу поліпшити ефективність ведення обліку грошово-розрахункових операцій у будівельних підприємствах, але й сприятимуть розробці ефективної стратегії здійснення розрахунків між контрагентами.

Отже, система обліку грошово-розрахункових операцій формується під впливом політичних, економічних, соціальних та технологічних факторів, що взаємопов'язані із особливостями житлового будівництва щодо довготривалості спорудження житла, запровадження обліку через фінансового посередника, наявності кількох джерел фінансування. Зазначені особливості потребують поліпшення у сегменті соціальних та технологічних факторів впливу на систему обліку грошово-розрахункових операцій, що є менш розвиненими в Україні, ніж політичні та економічні фактори.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Бондар М.І. Сучасна парадигма бухгалтерського обліку / М.І. Бондар // Трансформаційні перетворення обліково-аналітичного забезпечення управління в умовах євроінтеграційних процесів: зб. матеріалів IV Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 110-річчю ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана» та 20-річчю Федерації професійних бухгалтерів і аудиторів України (25 листопада 2016 р.). – К., 2016. – С. 17-19.
2. Патарідзе-Вишинська М.В. Управлінський аспект визначення фінансового результату / М.В. Патарідзе-Вишинська // Економіка. Управління. Інновації. – 2009. – № 2. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/e-journals/eui/2009_2/zmist.html
3. Задорожний З.В. Проблемні аспекти нормативної бази організації управлінського обліку / З.В. Задорожний // Вісник Тернопільського національного економічного університету. – 2015. – Вип. 3. – С. 43-52.
4. Легенчук С.Ф. Багатоваріантність в бухгалтерському обліку: історико-теоретичні аспекти / С.Ф. Легенчук. – Житомир: ЖДТУ, 2017. – 204 с.
5. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вересня 1991 р. № 1560-XII. Редакція від 19 січня 2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>
6. Гориславець П.А. Динаміка розвитку відкритих інститутів спільного інвестування на тлі світової фінансової кризи / П.А. Гориславець, О.М. Бабяк // Науковий вісник НЛТУ України. – 2009. – Вип. 19.10. – С. 112-117.
7. Zadorozhnyi Z.-M.V. Conceptual approach to reforming of the national accounting system: [monograph]/Z.-M.V. Zadorozhnyi. – Kindle Publishing, Seattle (USA), 2017. – 236 p.
8. Дерій В.А. Облікові та аналітичні компоненти не фінансової звітності та їх роль в економічній системі / В.А. Дерій, М.В. Дерій // Збірник наукових праць Вінницького національного аграрного університету. Серія: Економічні науки. Журнал науково-виробничого та навчального спрямування. – 2014. – Вип. 2 (88). – С. 95-103.
9. Binishells [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.binishells.com>
10. Дерій В.А. Облік і аналіз капітальних інвестицій для забезпечення розвитку процесу виробництва / В.А. Дерій, Т.Г. Камінська // Проблеми економіки. – 2015. – № 3. – С. 258-266. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pekon_2015_3_37